

VEGA®

Li Kerol / Džen Tober
INDIGO DECA
Novi klinci su među nama

Prevod s engleskog: Vlada Stepanov
(prevod pesme Halila Džubrana: Milenko Grčić)

Naslov originala:
Lee Carroll / Jan Tober
The Indigo Children
The New Kids Have Arrived

Izdavač:
VEGA media doo
Đorđa Servickog 9
Novi Sad
tel/fax: ++ 381 21 472 0 452
e-mail: redakcija@vegamedia.rs, prodaja@vegamedia.rs
www.vegamedia.rs

Urednica: Tatjana Vehovec

Lektura, korektura i redakcija prevoda: Tamara Radović

Dizajn korica, prelom i pripres: Kolegijum.com

Štampa:
FB Print, Novi Sad

ISBN: 978-86-86667-47-2

Tiraž: 1000

Copyright © 1999 by Lee Carroll and Jan Tober
© **VEGA media** za izdanje na srpskom, 2009

Fotokopiranje ili umnožavanje ove publikacije na neki drugi način, zabranjeno je.
Svako korišćenje publikacije u celini ili nekog njenog dela podleže
zakonima o autorskim pravima i kopirajtu.
Hvala vam što poštujete autorska prava

Li Kerol
Džen Tober

indigo
deca

Novi klinci su među nama

Prevod s engleskog: **Vlada Stepanov**

VEGA®

Posvećeno Džin Flores, radnici Ujedinjenih nacija, koja je preminula tokom pisanja ove knjige. Ona je sada naš nebeski anđeo koji i dalje pomaže deci širom sveta.

Li i Džen

Vaša deca nisu vaša.

Ona su sinovi i kćeri žudnje Života za samim sobom.

Oni nastaju preko vas, ali ne od vas,

I, iako su sa vama, ona vam ne pripadaju.

Možete im darovati svoju ljubav, ali ne i svoje misli,

Jer ona imaju misli sopstvene.

Možete im skućiti tela, ali ne i duše,

Jer duše njihove obitavaju u kući sutrašnjice,

koju vi ne možete pohoditi, čak ni u snovima svojim.

Možete težiti da budete kao oni,

ali ne pokušavajte da ih terate da oni budu kao vi.

Jer, život ne ide unazad, niti se zadržava u prošlosti.

Vi ste lukovi iz kojih se deca vaša poput živih strela

odapinju u budućnost.

Neka vas ispuni sreća što vas strelac savija u ruci svojoj;

Jer, baš kao što voli strelu što leti, On voli i postojani luk.

– Halil Džubran, prorok

„Ovi su klinici veoma bistri, prosto čarobni – i nepodnošljivi u svakodnevnom životu. Na pamet im svake sekunde pada barem deset zabavnih i kreativnih ideja. I dok pokušavate da ugasite vatru, koju su raspalili pekući kolače na ringli, oni već nastoje da utvrde ima li zlatna ribica šanse da pliva u kadi punoj vrele vode.“

– Nataša Kern, majka, citat iz članka Nensi Gibs, magazin „Tajm“

Sadržaj

Uvod	9
1. Ko su indigo deca?	17
2. Šta vi možete da učinite?	63
3. Spiritualnost indigo dece	139
4. Pitanja zdravlja	191
5. Istinite indigo priče	253
6. Zaključak	275
Saradnici	281

Uvod

Kada počnete da čitate ovaj tekst, možda pomislite: „Šta je sad, još jedna „sumorna i mračna“ knjiga o negativnom uticaju društva na naše klince?“ Ne: Ovde je reč o, verovatno najuzbudljivijoj, a ipak neobičnoj promeni osnove ljudske prirode, koja se ikada mogla posmatrati i dokumentovati u zajednici koja je posedovala mogućnosti da to i uradi. Molimo vas da se u to i sami uverite daljim čitanjem ovog teksta.

Džen Tober i ja smo samouki predavači i autori ove knjige. Poslednjih šest godina putujemo po svetu i obraćamo se većim ili manjim grupama slušalaca. U dodir smo dolazili sa svim starosnim grupama, mnogim kulturama i različitim jezicima. Moji sinovi su odavno porasli i napustili roditeljsko gnezdo. Džen nikada nije imala dece, ali je, na izvestan način, oduvek osećala da će se njima nekada baviti (i bila je u pravu). Do sada smo Džen i ja objavili šest zajedničkih knjiga, a ni jedna se ne bavi decom, jer naše interesovanje i nije bilo fokusirano u tom pravcu. Pa otkud onda da baš sada pišemo knjigu na tu temu?

Kada se bavite poslom savetnika i dobar deo života provedete u bliskom odnosu sa ljudima, ne možete a da ne primetite određene obrasce ljudskog ponašanja, koji zatim postaju osnovnim predmetom vašeg interesovanja i rada. Naše je delovanje usmereno, baš kao što je to slučaj i sa Luis Hej, koja je ujedno i prvi izdavač ove knjige, ka samoosposobljavanju ljudi i podizanju njihovog samopouzdanja. Naše delovanje pruža ljudima nadu, dajući

im snagu da se uzdignu iznad onoga što su „mislili“ da oni jesu. Takođe obuhvata i duhovno isceljenje (u pitanju nije religija), te podsticaj ka samoispitivanju, sa ciljem da se na samom početku otkrije „unutrašnje božanstvo“, pre no što se krene u potragu za spoljašnjim. Govori o samoisceljenju i distanciranju od problema u ovom promenljivom i problematičnom svetu. To je izuzetno zahvalan i važan posao – a radeći ga, primetili smo razne stvari.

Pre nekoliko godina ljudi su počeli da pričaju o naročitim problemima koje imaju sa svojom decom. I šta je tu novo? Deca su često blagoslov naših života, ali su istovremeno i veliki izazov. Mnogo je knjiga napisano o roditeljstvu i dečijoj psihologiji, ali ono što smo mi primetili razlikovalo se od svega ostalog.

Sve su učestalije bile priče o potpuno novoj vrsti deteta, ili barem o novoj vrsti problema sa kojima su roditelji počeli da se suočavaju. Poteškoće su samom svojom prirodom bile neobične, u smislu da su odnosi između odraslih i dece bili posve neočekivani i naizgled atipični za iskustvo koje poseduje naša generacija. Ignorirali smo ove priče sve dok nismo počeli da ih slušamo i od stručnjaka koji se u svom radu isključivo bave decom. I njihovi izveštaji su navodili slične probleme. Ljudi su bili očajni i na ivici živaca. Radnici u predškolskim ustanovama, (a govorimo o čitavoj teritoriji SAD), koji su se mogli pohvaliti i tridesetogodišnjim iskustvom u profesiji, takođe su nam pričali iste priče o tome kako se deca danas nekako drugačije ponašaju. A onda smo primetili nešto zastrašujuće. Kada su ovi „novi“ problemi postali akutni, javila se porazna želja da se reše legalnim drogiranjem dece!

U početku smo smatrali da je reč o kulturološkom problemu koji odražava konstantne promene u američkom društvu. Jer, poznati američki temperament delom čini i naša prilagodljivost, pa često prolazimo kroz veoma značajne socijalne promene, na kakve ni jedna država (i njen narod) nije spremna, pokušavajući da pri tom zadržimo stabilan

društveni poredak. Možete se danas obratiti bilo kom nastavniku i svaki će vam reći da je našem obrazovnom sistemu potreban ozbiljan „remont“. Verovatno i jeste, ali sve što smo sada naveli, poznate činjenice i nisu nas one inspirisale da napišemo ovu knjigu.

Džen i ja se bavimo problemima pojedinca i držimo se podalje od politike, pa čak i od „uzroka“ koji se mogu naći u spoljašnjem svetu, odnosno okruženju pojedinca. Nije da nas to ne zanima, ali se radije, kao instruktori i predavači, iskreno fokusiramo na direktnu i pojedinačnu pomoć muškarcima i ženama (bez obzira na to što se, u stvari, vrlo često obraćamo većim grupama, a ne pojedincima). Oduvek smo smatrali da svako uravnoteženo ljudsko biće, koje ima pozitivne stavove i odiše srećom i dobrotom, može izvesti veoma snažan preobražaj. Drugim rečima, čak i dalekosežne društvene promene širokih razmera, moraju započeti u duši i svesti pojedinca.

Pretpostavili smo da će, ako već postoje neke ozbiljne promene u vezi sa dečjim ponašanjem, adekvatni stručnjaci i naučni radnici komunicirati međusobno u svojim domenima o toj temi – da će profesionalci takođe posmatrati ovaj fenomen. Još pre mnogo godina smo, u periodičnim publikacijama predškolskih i obrazovnih ustanova, očekivali članke i izveštaje o „atributima tih novih klinaca“. Ništa od toga – barem ne u dovoljnoj meri da privuče pažnju javnosti, a roditelje informiše i donekle im pomogne.

Baš je taj nedostatak šireg interesovanja učvrstio naše prvobitno mišljenje da naša lična gledišta nisu u tolikoj meri rasprostranjena, kao što smo to ranije mislili, a da ponovim – deca nisu u fokusu našeg delovanja. Bilo nam je potrebno nekoliko godina da promenimo naše stavove i zaključimo kako neko mora barem da prikupi informacije i o tome sačini izveštaj, bez obzira koliko sve to čudno moglo izgledati. Tu nečega ima!

Kao što možete i sami da zaključite, više je činilaca iznedrilo ovu knjigu, a nešto o njima morate saznati pre no što slepo poverujete našim iskazima, koji se lako svrstavaju u kategoriju „svuda se dešava – ali je neobjašnjivo.“

U ovom trenutku dolazimo do sledećih zaključaka:

1. Ova pojava nije isključivo američki fenomen. Lično smo se uverili u njeno postojanje na tri kontinenta.
2. Prevazilazi kulturološke barijere – obuhvata mnoga jezička područja.
3. Izmakla je pažnji važnijih naučnih tokova, zahvaljujući činjenici da se radi o previše „otkačenoj“ pojavi da bi se mogla proučavati u okvirima standardne ljudske psihologije. Društvena sredina, po pravilu, veruje u evoluciju, ali samo kada se o njoj govori u prošlom vremenu. Sama pomisao da se suočavamo sa novim obrascem ljudske svesti, koji se na ovoj planeti pojavljuje *sada* – a manifestuje se putem naše dece – daleko nadilazi ustaljena konzervativna shvatanja.
4. Fenomen se pojačava – broj prijavljenih slučajeva raste iz dana u dan.
5. Dovoljno je dugo prisutan da ga već i mnogi stručnjaci počinju izučavati.
6. Pojavio se izvestan broj odgovora na postavljena pitanja.

Zbog svih ovih razloga, rešili smo da se izložimo potencijalnoj opasnosti i pružimo vam najbolje moguće informacije o onome što smo do sada ustanovili u vezi sa ovom pojavom, koja je nesumnjivo kontroverzna iz više razloga. Koliko je nama poznato, ovo je prva knjiga u celosti posvećena indigo deci. Čitajući ovo štivo, mnogi će konačno

obratiti pažnju na ono što je u njemu prezentovano, a mi se iskreno nadamo da će ovaj problem, u vremenu koje nam predstoji, detaljnije istražiti i stručnjaci.

CILJ

Ova je knjiga napisana za roditelje. Ona je samo početni izveštaj i ne daje konačni zaključak u vezi sa indigo detetom. Objavljena je sa ciljem da vam pomogne u svakodnevnim odnosima sa vašom porodicom i da vam pruži korisne informacije za praktičnu primenu, budete li se identifikovali sa nekim od aspekata ovog fenomena. Od vas tražimo da se razborito odnosite prema svemu što nadalje budete pročitali. Ne bismo objavili ovaj zbornik izveštaja, a da nismo sigurni kako će mnogima pomoći i olakšati svakodnevicu. Knjiga je sačinjena zahvaljujući velikoj podršci, a često i molbama, stotina roditelja i nastavnika, sa kojima smo razgovarali širom sveta.

METOD

Smatrali smo da bi bilo idealno da vam jednu za drugom ispričamo priče koje su nama roditelji ispričali o svojoj indigo deci – imamo ih pregršt. Ali, to su samo priče i ne ocenjuju ponašanje onako kako bi to naučnik (ili neko sklon logičkom razmišljanju) uradio. Odlučili smo, stoga, da iskoristimo naša međunarodna poznanstva, kako bismo od priznatih socijalnih radnika, nastavnika, doktora nauka, magistara i pisaca, prikupili što veći broj izveštaja, komentara – i, naravno, priča. Čitajući knjigu dalje, shvatićete da smo pokušali da na najbolji mogući način, realno vrednujemo ono što smo nenaučnim metodama proučavali našim radom. Kada smo smatrali da bi naučni pristup bio najpogodniji, u knjigu smo uvrstili i nekoliko detaljno analiziranih i dokumentovanih slučajeva – celokupnu istoriju slučajeva. Budući da se mi lično nismo bavili metodološkim istraživanjem u ovoj oblasti,

smatrali smo da bi izveštaji i postignuća stručnjaka bili od velike koristi u cilju pravilnog ocenjivanja premise koju ovde postavljamo.

ORGANIZACIJA

Izabrali smo strukturu za koju smatramo da će biti od najveće koristi čitaocima. Sam uvod će vam pomoći da nas bolje upoznate i, nadamo se, ubediti u činjenicu da mi zaista jesmo zainteresovani za dobrobit vaše dece!

U prvom poglavlju nastojimo da identifikujemo atribute indigo dece i da vas upoznamo sa nekim učesnicima i saradnicima koje ćete susretati u više poglavlja ove knjige.

Drugo poglavlje se, od samog početka, bavi pitanjem odnosa prema indigo deci. Mnoge bi knjige ovo praktično poglavlje odabrale za svoj završetak, ali naša sledeća poglavlja zadiru u oblasti medicine i/ili ezoterije, pa smo smatrali da, zbog onoga što u sebi nose, moraju u knjizi stajati zasebno. S druge strane, u prva dva poglavlja knjige se nalaze izvesni odgovori i korisne informacije, tako da se i ovaj deo može posmatrati kao zasebna celina, ukoliko odlučite da ne nastavite sa čitanjem i zadiranjem u ozbiljnija istraživanja. Ovo poglavlje se bavi i procesom obrazovanja i alternativnim školovanjem indigo dece.

Treće poglavlje se bavi duhovnim aspektom fenomena indigo deteta. Nije ovde reč o religiji, već je to naprosto prikaz neobičnih osobina svojstvenih ovoj deci, koje smo jednostavno morali da uvrstimo u našu knjigu. Čini nam se da na duhovnom nivou oni „znaju ko su“ i to svojim roditeljima stavljaju do znanja veoma rano. Da li smo ovo zaista mogli zamenariti?

Četvrto poglavlje govori o medicinskom dijagnostikovanju ovog fenomena. Nemaju sva indigo deca značajne psihološke probleme, ali kada se to i desi, često se kvalifikuju kao **ADD** ili **ADHD** (*Attention Deficit Disorder – Poremećaj pažnje bez hiperaktivnost* i *Attention Deficit Hyperactive Disorder – Poremećaj pažnje uz hiperaktivnost*). Naravno,

nisu sva deca sa ADD dijagnozom indigo deca, ali: da li biste voleli da se upoznate sa alternativnim metodama za lečenje ADD poremećaja koji su zaista i delotvorni? U četvrtom poglavlju smo pokušali da vam objasnimo nešto od toga – tradicionalne i netradicionalne metode – uz kompletni istorijat svakog pojedinačnog slučaja, kako biste ih mogli porediti. Ovo je naš pokušaj da „skinemo“ decu sa lekova koji ih samo omamljuju i da roditeljima pružimo alternativni način za rešenje problema, koji će i sami moći da isprobaju.

Trezveno razmislite o sledećem: Da ste vi roditelj jednog lekovima omamljenog deteta, možda biste i smatrali da je taj lek zaista pravo rešenje. Ponašanje deteta je mnogo bolje, deluje mirnije, opuštenije, sama porodica je daleko stabilnija, a u školi – super! Lekovi za umirenje, sa svoje strane, detetu nameću obrazac suzdržanog ponašanja – a detetu se to može čak i dopasti. Međutim, u zrelijem životnom dobu, kada bivša deca prestanu da uzimaju lekove, može doći do ozbiljnih problema. Razmišljajući retrospektivno, nakon perioda odrastanja, shvatiće da je deo njihovog detinjstva samo bleđa slika nepovezana sa njihovim istinskim ja. Koristeći lekove zapostavljamo prave probleme odrastanja i mudrost koju to odrastanje sobom nosi – shvatanje suštine društvenih odnosa. Ovo je dokumentovano.

Dakle, zaista bi mogao postojati alternativni način da pomognete vašem detetu, a da pri tom ne koristite lekove za smirenje. Zaboravite na predrasude, otvorite um, a mi ćemo vas upoznati sa ljudima impresivnih titula i odličnih rezultata, koji će sa velikim zadovoljstvom pružiti pomoći u ovoj oblasti.

Peto poglavlje vam donosi poruke prave indigo dece. Među njima se nalazi i nekoliko zapisa odrasle, ili gotovo odraslije, indigo dece. Tu je u potpunosti izneto njihovo poimanje stvarnosti, osvrt na vlastito odrastanje. Verujte nam, veoma su svesni svoje različitosti. Puno je mudrosti u njihovom pisanju.

Šesto poglavlje je, naravno, zaključak, a u njemu se nalaze kratke poruke oba autora.

SARADNICI

Svaki put kada vas budemo upoznali sa nekim od naših saradnika, navešćemo i njegove kvalifikacije. Potpune informacije o njima i njihovim organizacijama možete naći na kraju ove knjige. Molimo vas da im pišete, šaljete *e-mailove* ili ih zovete telefonom, ako imate bilo kakva pitanja ili želite da naručite njihove knjige ili druge proizvode. Takođe smo se potrudili da obezbedimo i njihove internet adrese kada se radi o predstavnicima neke organizacije. Ukoliko nije navedena internet ili *e-mail* adresa, niti bilo kakva druga adresa, ipak ne oklevajte – slobodno koristite adresu našeg izdavača **Hay House**, koja se nalazi na samom početku i na kraju knjige. U pismu se samo pozovite na naslov ove knjige, a vaše će poruke biti prosleđene na željenu adresu. Pitanja slobodno postavite i nama, ali mi sebe ne smatramo dovoljno iskusnim stručnjacima u konkretnoj oblasti. U ovom slučaju smo mi samo izveštači i naša je uloga bila tek da okupimo grupu daleko kvalifikovanijih stručnjaka, kako bismo identifikovali i proučili indigo fenomen. Najverovatnije će vaša pitanja, ukoliko ih uputite nama, biti samo prosleđena odgovarajućem saradniku.

NAPOMENE

Kad god vam budu bile dostupne detaljnije informacije o ovoj temi, o tome ćete biti obavješteni u samom tekstu pomoću brojčanog natpisa. Svaki se broj odnosi na pojedinačni zapis u beleškama na kraju knjige – potražite napomene koje će vas uputiti na druge knjige, proizvode i organizacije.

Ko su indigo deca ?

Ko su, zapravo, indigo deca? I zašto ih nazivamo indigo? Kao prvo – definicija: indigo dete je osoba koja ispoljava nov i neuobičajen skup psiholoških atributa, te specifičan obrazac ponašanja kakav do sada, uglavnom, nije dokumentovan. Ovaj obrazac ima jedinstvene zajedničke činioce, koji nalažu onima koji sa takvom decom komuniciraju (a to su prvenstveno roditelji) da izmene ustaljeni način komunikacije i vaspitavanja, u cilju očuvanja ravnoteže. Ignorisanje novog modela ponašanja moglo bi dovesti do stvaranja neuravnoteženosti i frustracije u svesti ovog dragocenog novog života. Predmet prvog poglavlja jeste identifikovanje, kvalifikovanje i afirmacija pomenutih osobina indigo deteta.

Čini se da postoji nekoliko tipova indigo dece, a nešto kasnije ćemo ih u ovom poglavlju i opisati, no sada želimo da navedemo najčešće obrasce ponašanja. Prepoznajete li vi nekoga na sledećoj listi?

Navešćemo deset najznačajnijih osobina indigo deteta:

1. Na ovaj svet dolaze sa osećajem veličanstvenosti (te se često tako i ponašaju).
2. Smatraju da su „zaslužili da budu ovde,“ pa su iznenađeni kada i drugi ne dele isto mišljenje.
3. To što su svesni svoje vrednosti nije im dovoljno. Često svojim roditeljima stavljaju do znanja „ko su oni zapravo.“